

Biện pháp nâng cao chất lượng giảng viên các môn lý luận chính trị ở Trường Đại học Hạ Long

Bùi Văn Lợi*

*Trường Đại học Hạ Long

Received: 12/5/2023; Accepted: 15/5/2023; Published: 24/5/2023

Abstract: In general, the faculty of political theory of Kien Giang University can meet the teaching and learning requirements. Over the past years, the quality of lecturers teaching political theory at Kien Giang University has been increasingly improved. Improving the quality of the faculty is a key task in the development strategy of Kien Giang University. In this article, the author proposes a number of measures to improve the quality of lecturers in political theory subjects.

Keywords: Kien Giang University, political theory, improve, teaching, measures

1. Đặt vấn đề

Trường Đại học Hạ Long là cơ sở đào tạo nguồn nhân lực trình độ đại học và sau đại học, có tri thức, đạo đức nghề nghiệp đáp ứng nhu cầu xã hội, thích ứng nhanh yêu cầu phát triển khoa học công nghệ. Nguồn lao động do Trường đào tạo góp phần quan trọng làm tăng cơ hội việc làm, nâng cao chất lượng cuộc sống của cộng đồng, tạo động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội cho tỉnh Hạ Long và cả nước. Chất lượng giáo dục là yếu tố được quan tâm hàng đầu, thường xuyên của Nhà trường. Vì vậy, nâng cao chất lượng giảng dạy, đổi mới phương pháp dạy học luôn là yêu cầu và nhiệm vụ của mỗi GV. Nhiệm vụ đó khi thực hiện tốt sẽ mang lại sức sống mới và hoàn thành sứ mệnh giáo dục, đào tạo của Trường. Và các môn lý luận chính trị càng cần phải đổi mới phương pháp giảng dạy để truyền tải tốt nhất những nội dung và nhiệm vụ của môn học, tạo hứng thú cho người học. Để hoàn thành nhiệm vụ đó cần có sự quan tâm của Nhà trường, tinh thần học tập của sinh viên và đặc biệt là chất lượng đội ngũ GV giữ vai trò hết sức quan trọng.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng chất lượng GV lý luận chính trị
Về ưu điểm, đội ngũ GV có trình độ thạc sĩ trở lên, được đào tạo bài bản, có tinh thần trách nhiệm với công việc. GV lý luận chính trị luôn luôn tìm tòi sáng tạo và đổi mới phương pháp giảng dạy, áp dụng công nghệ thông tin và các phương pháp dạy học tích cực vào giảng dạy. Về cơ bản, GV cũng đã gắn lý luận với thực tiễn làm phong phú bài giảng và tạo sự hấp dẫn với người học.

Về hạn chế, nhìn chung số lượng GV còn ít và số GV có thâm niên, kinh nghiệm giảng dạy chưa

nhieu. Một số GV hoàn thành nhiệm vụ công việc nhưng cũng chưa thực sự tâm huyết với nghề. Công tác nghiên cứu khoa học của GV còn hạn chế. Đặc biệt, việc nghiên cứu khoa học ở một số GV chưa thực sự xuất phát từ mong muốn đào sâu chuyên môn nghiệp vụ mà để hoàn nghĩa nhiệm vụ nghiên cứu khoa học theo quy định của Nhà trường.

Giải pháp nâng cao chất lượng GV lý luận chính trị

GV phải có tâm huyết với nghề và có kiến thức xã hội phong phú, sâu rộng.

Tâm huyết với nghề là điều kiện để GV hăng say làm việc, được giảng dạy là niềm vui lớn của GV, từ đó GV tích cực tìm tòi, sáng tạo, đầu tư công sức để cống hiến cho công việc, cho Nhà trường. Muốn áp dụng các phương pháp giảng dạy tích cực, bài giảng có nội dung mở rộng, phong phú, hấp dẫn thì GV phải vững kiến thức chuyên ngành, tự mình tích lũy kiến thức liên ngành. Mỗi GV phải liên tục bổ sung kiến thức, cập nhật tin tức chính trị, kinh tế, xã hội, không ngừng nâng cao trình độ và chuyên môn, nghiệp vụ vì giữa kiến thức chuyên ngành và liên ngành có mối quan hệ khăng khít, bổ sung cho nhau. Ví dụ, kiến thức của các môn như Tâm lý học, Xã hội học, Luật học, Kinh tế học, Văn hóa học... rất hữu ích cho GV khi giảng dạy các môn lý luận chính trị. GV thực sự yêu nghề luôn đầu tư thời gian, công sức cho bài giảng và chuyên môn nghiệp vụ, chịu khó học tập cầu tiến bộ, tâm huyết với bài giảng. Trước mỗi tiết dạy hoặc đối với mỗi ngành khác nhau GV sẽ luôn trăn trở nên sử dụng những phương pháp nào cho bài giảng và sau đó tự rút kinh nghiệm, nhằm không ngừng nâng cao chất lượng giờ dạy của mình.

GV phải có tính Đảng cao

Tính Đảng là một nguyên tắc trong hoạt động nghiên cứu, giảng dạy các môn lý luận chính trị đòi hỏi người giảng dạy phải tuân theo, vì nó là vũ khí để đấu tranh tư tưởng và đấu tranh chính trị. Một yếu tố rất cần, nhất là đối với các GV dạy các môn lý luận chính trị là phải có lý tưởng và niềm tin vững chắc vào sự lãnh đạo của Đảng, vào tương lai tiền đồ của đất nước, vào sự thành công tất yếu của sự nghiệp đổi mới. Tính Đảng cao giúp đội ngũ GV trung thực với những nội dung mà mình giảng dạy. Các môn lý luận chính trị mang tính đặc thù, đổi mới phương pháp giảng dạy song phải luôn luôn bảo đảm tính Đảng. Nói đến tính chính trị là nói đến tư tưởng, lập trường, quan điểm, nói đến sự lãnh đạo của Đảng. GV phải là người nắm vững đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, có bản lĩnh chính trị vững vàng. GV thực sự là những người “truyền lửa” cho người học, giúp người học có niềm tin vào lý tưởng cộng sản, tin vào những giá trị tốt đẹp. Đội ngũ GV phải là lực lượng tiên phong, đấu tranh mạnh mẽ, không khoan nhượng trước những tư tưởng sai lầm, lệch lạc.

GV phải gắn lý luận với thực tiễn, nội dung bài giảng cần liên hệ với đời sống, tránh thuần lý luận, khô khan

GV cần tối đa hóa việc giảng dạy liên hệ với thực tiễn của thời đại, đất nước và của địa phương. Tuy không phải nội dung bài học nào cũng liên hệ với thực tiễn nhưng chỉ cần giảng viên nắm vững kiến thức thì sẽ lựa chọn được những nội dung lý thuyết phù hợp, gắn với thực tiễn để người học dễ tiếp thu, bài giảng hấp dẫn, thu hút người học. Ví dụ, khi giảng tới nội dung quy luật Lượng-Chất của môn Triết học Mác-Lênin, thay vì lấy những ví dụ về sự thay đổi chất của nước từ thể rắn- lỏng- khí đã có sẵn trong tập bài giảng, giáo trình, GV có thể lấy ví dụ gắn với quá trình tích lũy kiến thức của người học để từ một sinh viên trở thành một cử nhân. Hoặc trong môn Tư tưởng Hồ Chí Minh, khi dạy tới nội dung quan điểm của Hồ Chí Minh về Đoàn kết quốc tế phải dựa trên cơ sở độc lập, tự chủ - “Một dân tộc không tự lực cánh sinh mà cứ ngồi chờ dân tộc khác giúp đỡ thì không xứng đáng được độc lập”, GV có thể liên hệ với chính trách nhiệm tự lập, chủ động trong học tập của người học. Như vậy, nội dung lý thuyết của môn học trở nên gần gũi, dễ hiểu và thiết thực.

GV cần có nghiệp vụ giảng dạy, có kỹ năng sư phạm tốt và là người thầy tâm lý.

Nội dung của các môn lý luận chính trị, đặc biệt là học phần triết học Mác-Lênin thường trừu tượng,

khó hiểu, mang tính hàn lâm cao. Vì vậy, GV nếu có phương pháp sư phạm tốt sẽ truyền tải nội dung bài giảng mang đậm tính hàn lâm một cách dễ hiểu, gần gũi hơn, khiến người học dễ tiếp thu hơn. Điều đó không chỉ giúp truyền tải được nội dung bài học mà còn khiến người học không còn áp lực, nặng nề với những từ ngữ “chuyên ngành đặc thù” của môn học.

Lý luận chính trị là những môn học được gắn mác trừu tượng, khó hiểu, nặng lý thuyết nếu GV là một người thầy tâm lý sẽ có những cách thức giảm bớt suy nghĩ tự chán nản, tự sợ hãi, học cho có của người học.

GV phải chủ động đổi mới và kết hợp nhiều phương pháp giảng dạy

Đổi mới phương pháp giảng dạy là nhiệm vụ quan trọng trong giáo dục nhưng nhiệm vụ đó nên là sự tích cực, chủ động của GV chứ không phải chờ lãnh đạo chỉ đạo. Không có một phương pháp giảng dạy nào tối ưu cho mọi người và mọi môn học. Vì thế, GV phải chủ động đổi mới và kết hợp nhiều phương pháp dạy học để nâng cao chất lượng, hiệu quả của mỗi bài giảng. Lúc đó, dạy học không chỉ là khoa học - phải bảo đảm nội dung, chương trình, mục tiêu đào tạo,... mà còn là nghệ thuật - tùy từng đối tượng, tùy bài học, tùy môn học mà có phương pháp giảng dạy khác nhau. Ví dụ, với môn Triết học Mác- Lênin trong nội dung bài học Định nghĩa vật chất thì phương pháp Thuyết trình sẽ là phương pháp chủ đạo nhưng với nội dung bài học Nhà nước, Giai cấp thì phương pháp Đặt câu hỏi sẽ là lựa chọn tốt hơn.

GV phải sử dụng thành thạo các phương tiện kỹ thuật trong nghiên cứu và giảng dạy

Các phương tiện đó bao gồm: Máy tính, radio, máy ghi âm, video, máy chiếu,... nhằm bổ sung và làm phong phú, sinh động thêm cho những nội dung của bài giảng; thay đổi cách dạy và phương pháp dạy, tạo sự hứng thú, kích thích tìm tòi, đi sâu nghiên cứu của người học, làm cho người học phát huy được tính chủ động, sáng tạo. Sử dụng các phương tiện kỹ thuật giúp người học tiếp cận được khoa học kỹ thuật, gợi mở cho người học gắn lý luận với thực tiễn, gắn học với hành. Trước sự phát triển mạnh mẽ của khoa học, công nghệ hiện đại, sự bùng nổ của công nghệ thông tin, GV phải sử dụng thành thạo vi tính - một trong những phương tiện hỗ trợ đắc lực, có hiệu quả cho việc đổi mới phương pháp giảng dạy của GV. Công nghệ thông tin giúp cho GV soạn bài giảng Power Point, giới thiệu giáo trình, tài liệu tham khảo, hình ảnh hay những thước phim minh họa. Ví

dụ, khi dạy

môn Tư tưởng Hồ Chí Minh, GV cần đưa hình ảnh, phim tư liệu, thơ văn, những câu chuyện đời thường của Bác vào trong bài giảng. Đó là cách tiếp cận thông tin bài giảng rất tốt, khiến người học không chỉ tiếp thu được nội dung bài giảng mà còn khiến người học ấn tượng, nhớ lâu, yêu thích môn học hơn. Trạng thái tâm lý người học sẽ thay đổi từ “ngồi học thành ngồi thưởng thức”. Hoặc trong nội dung về hành trình đi tìm đường cứu nước của Hồ Chí Minh, những năm ở Pháp Hồ Chí Minh đã trải qua khó khăn gian khổ khi bị sự giám sát của mật thám Pháp, GV có thể cho người học xem trích đoạn phim tài liệu khoa học “Hồ Chí Minh - ấn số nước Pháp”. Từ đó, làm cho bài giảng có sức hấp dẫn cũng như thu hút người học khi học môn học này. Tuy nhiên, GV cũng không nên lạm dụng vì tính trong giảng dạy, xem nó như là cái mới và coi đó là toàn bộ sự đổi mới phương pháp giảng dạy. Đặc biệt nội dung các bộ phim, hình ảnh tư liệu cần được tuyển chọn cho phù hợp về nội dung và thời lượng. Ngoài ra, GV cần có sự chuẩn bị chu đáo các thiết bị hỗ trợ trước mỗi tiết giảng, tránh bị động, mất thời gian mỗi khi lên lớp.

GV phải chủ động và tăng cường nghiên cứu khoa học, chuyên môn

Giảng dạy và nghiên cứu khoa học là nhiệm vụ cơ bản của người GV đại học. Đây không chỉ là tiêu chí quan trọng để đánh giá một cá nhân, hay rộng hơn một tập thể cán bộ giảng dạy, mà còn phản ánh chất lượng, uy tín, danh dự, tầm cỡ của nhà trường. GV phải tích cực nghiên cứu khoa học để tăng cường tư duy lý luận cho bản thân. Nghiên cứu khoa học là động lực thúc đẩy say mê nghề nghiệp, giúp cho GV làm chủ được tri thức trên cơ sở độc lập suy nghĩ, sáng tạo, biết vận dụng tri thức vào bài giảng cũng như thực tiễn cuộc sống. Mỗi bài viết, mỗi vấn đề chính trị tốt là phải giảng đúng nội dung chương trình đào tạo và bám sát đối tượng. Nghĩa là trong giảng dạy, lượng kiến thức phải phù hợp với trình độ và quy luật nhận thức. Ví dụ, khi dạy nội dung Các phong trào yêu nước của nhân dân Việt Nam trước khi có Đảng trong môn Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, GV nên mở rộng kiến thức ngoài nội dung bài giảng hoặc kể về những anh hùng yêu nước thời kỳ đó ở đồng bằng sông Cửu Long và ở Kiên Giang bởi đa số người học của của Trường đến từ Kiên Giang và một số tỉnh của đồng bằng sông Cửu Long. Ví dụ như anh hùng Nguyễn Trung Trực với phong trào chống Pháp thời kỳ đầu hoặc nhà cách mạng Châu Văn

Liêm- một trong những chiến sĩ cách mạng đầu tiên của đồng bằng sông Cửu Long.

3. Kết luận

Nâng cao chất lượng giáo dục là nhiệm vụ trọng tâm xuyên suốt của Đại học Hạ Long. Chất lượng giáo dục phụ thuộc trước hết và cơ bản được quyết định ở chính người GV. Nếu chất lượng giảng dạy tốt, người GV có quyền tự hào và khẳng định mình. Ngược lại, chất lượng giảng dạy kém, thì không thể đổ lỗi cho những yếu tố khách quan. Người thầy giáo chỉ có thể có những giờ giảng chất lượng khi có sự đầu tư công sức chuẩn bị cho bài giảng. Ngoài nội dung kiến thức phong phú, hấp dẫn một bài giảng thành công còn phải nói đến việc vận dụng phương pháp giảng dạy tích cực phù hợp. Để Đại học Hạ Long ngày càng phát triển, rút ngắn khoảng cách với các trường đại học trong khu vực và cả nước, GV nói chung và GV lý luận chính trị nói riêng cần chú trọng đặc biệt tới việc làm thế nào để nâng cao năng lực giảng dạy cũng như công tác nghiên cứu khoa học của mình, chung sức vào việc giữ vững và cải thiện vị thế của nhà Trường nghiên cứu đòi hỏi GV phải xây dựng đề cương, nghiên cứu các tài liệu liên quan, có quá trình tích lũy về lượng để biến đổi về chất nhằm ứng dụng có hiệu quả vào công tác dạy học của mình. Thực hiện tốt công tác nghiên cứu khoa học, GV sẽ thực sự chủ động trước mọi vấn đề đặt ra và kết hợp tốt, sử dụng nhuần nhuyễn các phương pháp trong mỗi giờ giảng để nâng cao kết quả dạy học. GV khi giảng dạy phải sát đối tượng

Một trong những chức năng cơ bản của các môn lý luận chính trị là hình thành cho con người thế giới quan khoa học, nhân sinh quan cách mạng, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng và Nhà nước ta. Trường Đại học Kiên Giang đào tạo nhiều chuyên ngành khác nhau, do đó, phương pháp giảng dạy các môn lý luận

Tài liệu tham khảo

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2013), *Nghị quyết Hội nghị lần thứ 8 khóa XI (Nghị quyết số 29-NQ/TW, ngày 04/11/2013) “Về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo”*. Hà Nội.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2014), *Ban Tuyên giáo Trung ương, Hướng dẫn 127 (ngày 30/6/2014) thực hiện Kết luận số 94 (28/3/2014) của Ban Bí thư “Về việc tiếp tục đổi mới học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân”*. Hà Nội.
3. Nguyễn Thái Sơn (2014), *Vài suy nghĩ về việc gắn lý luận với thực tiễn trong giảng dạy chính trị hiện nay*, Tạp chí Triết học, số 6.